

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Π. Γουάτσα: Σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα

Για «σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες της Ελλάδας» έκανε λόγο ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Fairfax, Πρεμ Γουάτσα, μετά τη συνάντησή του με τον Αλέξη Τσίπρα την Παρασκευή.

Ο κ. Γουάτσα επιβεβαίωσε τη στήριξή του στις προοπτικές της χώρας και εξέφρασε την αισιοδοξία του για τον μακροπρόθεσμο ρόλο της Ελλάδας στην Ευρωζώνη.

Ωστόσο, στάθηκε και στην ανάγκη για εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, σε μια περίοδο κοινωνικής και οικονομικής σταθερότητας.

Παρόντες στην συνάντηση ήταν οι κ.κ. John Paulson (Paulson & Co), Stephen Johnson (Wilbur Ross & Co), Jonathan Haick (Brookfield Capital Partners Ltd), Samir Parekh (Capital Research & Management Company), Ben Watsa (Lissom Investments), Lawrence Chin (Mackenzie Cundill), Jamie Lowry (Schroder's Investment Management), Daniel Pozen (Wellington Management Company), Νικόλαος Καραμούζης και Φωκίων Καραβίας (Eurobank)

Την κυβέρνηση εκπροσώπησαν, εκτός του κ. Τσίπρα, ο Αντιπρόεδρος, Γιάννης Δραγασάκης, και ο Υπουργός Οικονομικών, Ευκλείδης Τσακαλώτος.

Όπως τονίζεται από το Γραφείο Τύπου του πρωθυπουργού, αντικείμενο της συνάντησης ήταν η πορεία της πρώτης αξιολόγησης, ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της κυβέρνησης, και οι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης για δημιουργία φιλικού επενδυτικού κλίματος.

Ο κ. Τσίπρας ενημέρωσε τους επενδυτές σχετικά με τις κυβερνητικές θέσεις και πρωτοβουλίες, προκειμένου να επιβληθεί σταθερό φορολογικό σύστημα, να αντιμετωπιστούν η γραφειοκρατία και η διαφθορά, και να πολλαπλασιαστούν οι επενδυτικές ευκαιρίες μέσα από την εδραίωση της πολιτικής σταθερότητας.

Συζητήθηκαν επίσης τα οικονομικά δεδομένα που στοιχειοθετούν εικόνα ανάκαμψης για την ελληνική οικονομία, με κύριους συντελεστές, την επιτυχημένη ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, την υπέρβαση των προϋπολογισμένων εσόδων κατά περίπου 2 δισ. ευρώ για το 2015 και την σταθεροποίηση της οικονομίας, με βραχυπρόθεσμη προοπτική επιστροφής σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Κοινή διαπίστωση, όπως αναφέρει το Μαξίμου, ήταν ότι η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης θα είναι μια αλλαγή σελίδας για την Ελλάδα.

Στο επίκεντρο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά τη συνάντηση με τον Πρόεδρο της ΕΤΕπ

Αναπτυξιακά θέματα και η συμβολή της ΕΤΕΠ στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια συνάντησης που είχε ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Βέρνερ Χόγιερ.

Ειδικότερα, κατά τη συνάντηση στην οποία ήταν παρόν και ο υπουργός Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Γιώργος Σταθάκης συζητήθηκαν αναπτυξιακά θέματα και ειδικότερα η συμβολή της ΕΤΕΠ στην χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ενεργοποίηση του δεύτερου πυλώνα του Ελληνικού Επενδυτικού Ταμείου, (προβλέπει την συμμετοχή του Ταμείου στο μετοχικό κεφάλαιο μικρομεσαίων επιχειρήσεων) και η μεταφορά τεχνογνωσίας για απορρόφηση κονδυλίων του Προγράμματος Γιούνκερ. Συζητήθηκαν επίσης θέματα που αφορούν την υπό ίδρυση Αναπτυξιακή Τράπεζα στην Ελλάδα, με πρωτοβουλία της ελληνικής κυβέρνησης.

I. Στουρνάρας στους FT: Το κεφάλαιο του Grexit έχει κλείσει

Μία έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ (Grexit) είναι απολύτως αδύνατη, δήλωσε ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, σε συνέντευξη που έδωσε στην εφημερίδα Financial Times. Πρόκειται, πρόσθεσε, για κεφάλαιο που έχει κλείσει.

Απαντώντας σε ερώτηση για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, ο κεντρικός τραπεζίτης τόνισε ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2015 ήταν πολύ καλύτερη από ό,τι αναμενόταν και ότι για το σύνολο του έτους ο ρυθμός ανάπτυξης θα είναι πιθανόν μηδενικός, ενώ τον Ιούλιο η εκτίμηση ήταν ότι θα υπήρχε ύφεση 2,5% ή και μεγαλύτερη. Τα τελευταία στοιχεία - για τη βιομηχανική παραγωγή, την απασχόληση, τους δείκτες εμπιστοσύνης - δείχνουν κάποια ανάκαμψη, πρόσθεσε. Για το 2016 εκτίμησε ότι είναι πιθανός ένας θετικός ρυθμός ανάπτυξης στα δύο τελευταία τρίμηνα του έτους, εφόσον κλείσει με επιτυχία η αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος.

Για τις ελληνικές τράπεζες, ο διοικητής σημείωσε ότι έχει αποκατασταθεί σε μεγάλο βαθμό η ευρωστία τους. Μετά την ανακεφαλαιοποίησή τους, σημείωσε, είναι σε πολύ καλύτερη θέση για να αντιμετωπίσουν το θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων τους, το οποίο προέκυψε κυρίως από την ύφεση και όχι από κακή διαχείριση των τραπεζών.

Απαντώντας σε ερώτηση σχετικά με την πρώτη αξιολόγηση του προγράμματος, ο κ. Στουρνάρας είπε ότι οι θεσμοί έρχονται σύντομα στην Ελλάδα και ότι ελπίζει πως θα υπάρξει μία συμφωνία το γρηγορότερο, καθώς αυτή θα αποτελούσε καταλύτη για μία σειρά θετικών εξελίξεων. «Το πρόγραμμα είναι δύσκολο, φυσικά», είπε, αλλά τόνισε ότι από το 2009 έχουν καλυφθεί πάνω από τα τρία τέταρτα της αναγκαίας δημοσιονομικής προσαρμογής. Το υπόλοιπο τμήμα, πρόσθεσε, δεν είναι αμελητέο, αλλά είναι σχετικά μικρό σε σύγκριση με την αρχική προσπάθεια.

Το δυσκολότερο μέρος του προγράμματος, τώρα, είναι το τελευταίο τμήμα της μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος, είπε ο κ. Στουρνάρας. Οι άλλες μεταρρυθμίσεις, πρόσθεσε, είναι διαρθρωτικές και δεν βλέπει να υπάρχει πρόβλημα με αυτές. Ο Διοικητής τόνισε ότι θα ήθελε να δει λιγότερη λιγότερη λιτότητα και περισσότερες επενδύσεις. Θα μπορούσαμε, είπε, να έχουμε περισσότερες επενδύσεις και ιδιωτικοποιήσεις και λιγότερη λιτότητα, προσθέτοντας ότι αυτό θα αποτελούσε τον ιδανικό συνδυασμό. Μπορεί να υπάρξει, είπε, αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου.

Απαντώντας σε ερώτηση για την ελάφρυνση του χρέους, είπε ότι υπήρχε δέσμευση των εταίρων για αναδιάρθρωση του χρέους από το Eurogroup του Νοεμβρίου 2012, η οποία μένει να εκπληρωθεί. Χαρακτήρισε την ελάφρυνση του χρέους σημαντικό θέμα από ουσιαστική και συμβολική πλευρά. Η βιωσιμότητα του χρέους, σημείωσε, εξαρτάται από πολλές παραμέτρους, τις οποίες θα πρέπει να συζητήσουμε.

Για την προσφυγική κρίση, ο κ. Στουρνάρας είπε ότι από ανάλυση που έχει γίνει προκύπτει ότι τα οφέλη καρπούνται κυρίως οι χώρες που φιλοξενούν τους πρόσφυγες, ενώ το κόστος επιβαρύνει κυρίως τις χώρες διέλευσής τους. Τόνισε ότι είναι πολύ δύσκολο η Ελλάδα να ελέγξει το προσφυγικό κύμα, καθώς έχει χιλιάδες χιλιόμετρα ακτογραμμών. Το άμεσο δημοσιονομικό κόστος της Ελλάδας φέτος, είπε, θα κυμαίνεται μεταξύ 0,3% και 0,4% του ΑΕΠ, σημειώνοντας ότι το έμμεσο κόστος είναι υψηλότερο. Ο Διοικητής εκτίμησε ότι η ΕΕ θα δώσει στην Ελλάδα την αναγκαία βοήθεια για την αντιμετώπιση του κόστους αντιμετώπισης του προσφυγικού προβλήματος.

Κατσέλη: Βιώσιμο το χρέος Πιο «βατό» το 3ο μνημόνιο

«Πιο διαχειρίσιμο πολιτικά και οικονομικά, και με μειωμένο υφεσιακό αντίκτυπο» σε σύγκριση με τα προηγούμενα δύο χαρακτήρισε το τρίτο μνημόνιο η Λούκα Κατσέλη σε διάλεξή της στο London School of Economics με θέμα τα διδάγματα από την κρίση. Σύμφωνα με τον Σκάι, όπως ανέφερε η πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας και της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, θεωρεί το νεότερο μνημόνιο φυσιολογικό προϊόν της κρίσης, έναν συμβιβασμό που προβλέπει μειωμένους και ρεαλιστικούς στόχους ως προς τα πρωτογενή πλεονάσματα, πρόνοια για ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, δίνει προτεραιότητα στη μεταρρύθμιση της αγοράς προϊόντων, στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης, τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού και συνοδεύεται από συμφωνία επαναδιαπραγμάτευσης του χρέους μετά την πρώτη αξιολόγηση. Σε ό,τι αφορά το χρέος, η κα Κατσέλη είπε ότι με βάση τους υπολογισμούς της το χρέος ως έχει μπορεί να είναι βιώσιμο, «αλλά αυτό δε σημαίνει ότι η αναδιάρθρωσή του δεν είναι αναγκαία». Ο λόγος, όπως είπε, είναι ότι θα έδινε ένα σήμα εμπιστοσύνης και θα αποτελούσε νεύμα προς τους επενδυτές. Η κα Κατσέλη συνόψισε σε πέντε τα διδάγματα της κρίσης, όντας άκρως επικριτική έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών για τις «υφεσιακές» πολιτικές που επέβαλαν στην Ελλάδα. Το πρώτο μάθημα, είπε, είναι ότι σε μια μικρή οικονομία η ύπαρξη των δίδυμων ελλειμμάτων, δημοσιονομικού και ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, την καθιστούν ακόμα πιο εύαλπη και παράγουν μη βιώσιμο χρέος. Ενδεικτικά ανέφερε πως παρά τον υψηλό ρυθμό ανάπτυξης των δεκαετιών του 1980 και του 1990 η Ελλάδα ανέπτυξε σοβαρό κενό ανταγωνιστικότητας και τελικά συσσώρευσε ελλείμματα που την άφησαν εκτεθειμένη σε κερδοσκοπικές επιθέσεις. Ως δεύτερο μάθημα επισήμανε το ότι οι επιθετικές εμπροσθοβαρείς περιοριστικές πολιτικές μπορούν να διαβρώσουν τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Επ' αυτού σημείωσε ότι η δομή της εκάστοτε οικονομίας παίζει ρόλο και ότι οι πιστωτές της Ελλάδας είχαν στο νου τους καταρτίζοντας το μνημόνιο το βορειοευρωπαϊκό μοντέλο οικονομίας με τις μεγάλες επιχειρήσεις και τη δυνατότητα προσαρμογής κερδοφορίας και τιμών. Αντίθετα στην Ελλάδα που η οικονομία βασίζεται σε μικρές επιχειρήσεις, σημείωσε η κα Κατσέλη, η δραματική μείωση της ρευστότητας οδήγησε σε πολλά λουκέτα, σε υψηλή ανεργία, σε δραματική αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατά συνέπεια σε επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών. Το τρίτο μάθημα από την κρίση κατά τη Λούκα Κατσέλη είναι ότι η επιλογή και η αλληλουχία των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι κρίσιμης σημασίας. Στην Ελλάδα, ανέφερε, πολλές μεταρρυθμίσεις ανταγωνίζονταν την ανάπτυξη όντας «μεταμφιεσμένα δημοσιονομικά μέτρα». Έδωσε ως παράδειγμα τη μεταρρυθμιστική ατζέντα στην αγορά εργασίας με την εσωτερική υποτίμηση που οδήγησε σε περαιτέρω μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών. Ως τέταρτο μάθημα από την κρίση προσδιόρισε τη συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας ύπαρξης ενός αποτελεσματικού δικτύου κοινωνικής προστασίας για την επίτευξη βιώσιμων δημοσίων οικονομικών. Η κα Κατσέλη είπε ότι η σημερινή κατάσταση στη χώρα για πολλούς πολίτες είναι άμεση συνέπεια μιας κακοσχεδιασμένης πολιτικής λιτότητας. Τέλος, είπε ότι διασχθήκαμε πως για να γίνει αποτελεσματική διαχείριση μίας κρίσης, οι θεσμοί της ΕΕ πρέπει να προωθούν την οικονομική σταθερότητα, αλλά με τρόπο που να συνάδει με τη διατήρηση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης και τη δημοκρατική νομιμοποίηση των θεσμών αυτών. Η Πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας σχολίασε χαρακτηριστικά ότι τις μέχρι τώρα κρίσεις η Ευρώπη τις διαχειρίστηκε μέσω μίας διακυβερνητικής διαδικασίας που ήταν χρονοβόρα και ανεπαρκής να εξαλείψει τα συστημικά ρίσκα, με την τρόικα να έχει ασθενή δημοκρατική νομιμοποίηση σε εθνικό επίπεδο στις χώρες εφαρμογής προγραμμάτων διάσωσης. Αποτέλεσμα της διαχείρισης των κρίσεων είναι ο αυξημένος ευρωσκεπτικισμός, είπε η κα Κατσέλη. Απαντώντας σε σχετική ερώτηση από το ακροατήριο είπε ότι ακόμα και αν η κυβέρνηση Παπανδρέου δεν ανακοίνωνε τα πραγματικά δημοσιονομικά μεγέθη που οδήγησαν στο πρώτο μνημόνιο, δε θα έκανε καμία διαφορά καθώς τέτοια στοιχεία δεν μπορούν να κρυφτούν από τις αγορές και τους κερδοσκόπους. Είπε ότι η πραγματική κατάσταση της οικονομίας ήταν γνωστή πριν από την ανάληψη εξουσίας από τον Γιώργο Παπανδρέου, αλλά το δικό της λάθος ήταν ότι θεωρούσε πως η κυβέρνηση θα είχε περισσότερο χρόνο για μια πολύ πιο σταδιακή δημοσιονομική προσαρμογή. Θέλοντας να κλείσει την ομιλία της με έναν αισιόδοξο τόνο, είπε ότι στόχος πρέπει να είναι η προώθηση μίας εθνικής ατζέντας για βιώσιμη οικονομική και κοινωνική μεταμόρφωση μέσω νέων επενδύσεων σε εμπορεύσιμους τομείς, με βασικό ζητούμενο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Προκλήσεις υπάρχουν, είπε Λούκα Κατσέλη, αλλά πρέπει να αλλάξουμε το στίγμα της Ελλάδας σε μια χώρα ευκαιριών. Η πρόεδρος της ΕτΕ εκτίμησε εξάλλου ότι το ασφαλιστικό θα περάσει τελικά παρά τις αντιδράσεις με ορισμένες τροποποιήσεις, ενώ σε ερώτηση του επικεφαλής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου του LSE (που διοργάνωσε τη διάλεξη μαζί με την Ένωση Ελλήνων Τραπεζιτών Μ. Βρετανίας) Κέβιν Φέδερστοουν για το αν η κυβέρνηση θα είναι μέχρι το καλοκαίρι στην εξουσία, η κα Κατσέλη απάντησε ότι είναι αισιόδοξη.

Λανθασμένη η στρατηγική της ΕΚΤ;

Ο πληθωρισμός στην ευρωζώνη είναι πολύ χαμηλότερος από τον στόχο που θέτει η ΕΚΤ. Κάθε μήνα η ΕΚΤ διοχετεύει δισεκατομμύρια ευρώ για να τονώσει την αγορά. Μάταια όμως. Είναι λανθασμένη η πολιτική της;

Η Συνθήκη που ορίζει τον τρόπο λειτουργίας της ΕΕ περιγράφει και τους σκοπούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας: «Πρωταρχικός στόχος είναι η εγγύηση της σταθερότητας των τιμών» σύμφωνα με το άρθρο 282.

Τι σημαίνει όμως σταθερότητα των τιμών; Η ΕΚΤ θεωρεί ότι υπάρχει σταθερότητα των τιμών όταν ο πληθωρισμός κινείται κοντά στο 2%. Παρόμοιο στόχο είχε και η Ομοσπονδιακή Κεντρική Τράπεζα πριν από την εισαγωγή του ευρώ, η οποία είχε καθορίσει το ποσοστό στο 1,75%. Αλλά και άλλες μεγάλες κεντρικές τράπεζες όπως αυτές των ΗΠΑ ή της Μεγάλης Βρετανίας θέτουν ως στόχο τον πληθωρισμό που κινείται γύρω στο 2%.

Ο λόγος που τίθεται αυτός ο στόχος είναι για να αποφευχθεί ο αποπληθωρισμός. Πολλοί φοβούνται τον αποπληθωρισμό περισσότερο από τον πληθωρισμό. Στην περίπτωση του αποπληθωρισμού, οι εταιρείες καταγράφουν μειωμένα κέρδη, αποσύρουν τις επενδύσεις τους και απολύουν εργαζομένους, ενώ παράλληλα το επίπεδο των χρεών τους παραμένει σταθερό.

Απαιτούνται μακροπρόθεσμοι στόχοι

Ένας σταθερός, αξιόπιστος στόχος πληθωρισμού είναι εξαιρετικά σημαντικός για μακροπρόθεσμα σχέδια. Τα συνδικάτα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους για τον πληθωρισμό κατά τα διάρκειά των διαπραγματεύσεών τους για το ύψος των μισθών, όπως επίσης και οι επενδυτές αλλά και οι πιστωτές. Μόνο όταν υπάρχουν μακροπρόθεσμοι στόχοι κράτη, εταιρείες και νοικοκυριά έχουν την δυνατότητα να δανείζονται με σταθερά επιτόκια, αναφέρει στη Deutsche Welle ο Κάι Κάρστενσεν, καθηγητής Μακροοικονομίας στο πανεπιστήμιο του Κιέλου: «Όταν η ΕΚΤ τώρα λέει 'δεν μπορούμε να φθάσουμε τον στόχο μας και για το λόγο αυτό πρέπει να τον αλλάξουμε' τότε δημιουργείται ανασφάλεια. Τι θα κάνει η τράπεζα την επόμενη φορά όταν ο πληθωρισμός ανέβει; Θα αυξήσει το στόχο της στο 3, 4 ή 5%. Εξαιτίας αυτής της ανασφάλειας δεν υπήρχαν στην Ισπανία ή την Ελλάδα πριν από την εισαγωγή του ευρώ φθηνά μακροπρόθεσμα δάνεια».

Η ΕΚΤ χρησιμοποιεί τον χαμηλό πληθωρισμό ως επιχειρήματα για την χαλαρή νομισματική πολιτική που ακολουθεί. Όρισε τα βασικά επιτόκια γύρω στο 0% και κάθε μήνα διοχετεύει 60 δισεκατομμύρια ευρώ στις αγορές. Θεωρητικά όλα αυτά βοηθούν στην αύξηση του πληθωρισμού. Παρόλα αυτά τα μέτρα όμως ο πληθωρισμός εξακολουθεί να παραμένει χαμηλός. Και ένας από τους κύριους λόγους είναι οι χαμηλές τιμές του πετρελαίου, όπως λέει ο Κάρστεν Μπρέσκι, επικεφαλής οικονομολόγος της τράπεζας ING. «Σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στο πετρέλαιο. Η ΕΚΤ διατρέχει όμως τον κίνδυνο να γελοιοποιηθεί. Όλοι γνωρίζουν ότι η ΕΚΤ δεν μπορεί να επηρεάσει τις τιμές του πετρελαίου εκτός και αν αρχίσει να αγοράζει βαρέλια πετρελαίου», υπογραμμίζει ο γερμανός ειδικός.

Οι κίνδυνοι για τα υπερχρεωμένα κράτη

Για πολλούς αναλυτές η μέχρι σήμερα πολιτική της ΕΚΤ έχει αποδειχθεί αναποτελεσματική. Ωστόσο ο πρόεδρος της Μάριο Ντράγκι εξακολουθεί να την υπερασπίζεται πεισματικά θεωρώντας πως η αγορά ομολόγων μέσω των οποίων θα φθάσει πάνω από ένα τρις ευρώ στην αγορά θα βοηθήσει επιχειρήσεις και καταναλωτές και κυρίως τα κράτη που υποφέρουν από την κρίση.

Ο Κάρστεν Μπρέσκι παρατηρεί επ' αυτού: «Η ΕΚΤ χρειάζεται ένα επιχειρήματα, δεν μπορεί να πει ότι το κάνουμε όλο αυτό για να αποδυναμώσουμε το ευρώ ή για να αγοράσουμε χρόνο για τις χώρες της νότιας Ευρώπης. Κάτι τέτοιο δεν θα έκανε καλή εντύπωση».

Τι θα γινόταν όμως εάν ο Ντράγκι δεν ακολουθούσε αυτή την πολιτική; Το πιθανότερο είναι ότι τα υπερχρεωμένα κράτη της ευρωζώνης θα πλήρωναν τόσο υψηλά επιτόκια που η ίδια η ευρωζώνη θα τινάζοταν στον αέρα. Κάτι τέτοιο ήταν πιθανό να συμβεί το 2012, πριν υποσχεθεί ο Ντράγκι να κάνει «ό,τι είναι δυνατόν».

Αντρέας Μπέκερ / Μαρία Ρηγούτσου

Deutsche Welle